

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/167/2023
Identifikačné číslo spisu:	4217220996
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:4217220996.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ R. M., narodeného X. Z. XXXX, Q. H. M. XXX a 2/ A. B., narodenej XX. B. XXXX, Q. H. M. XXX, zastúpených advokátom JUDr. Danielom Tarbajom, Stropkov, Zámocká 525/28, proti žalovaným 1/ Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, zastúpenej splnomocnenkyňou AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., Martin, P. O. Hviezdoslava 10625/23B, IČO: 36 865 036, 2/ U9, a.s., Bratislava - mestská časť Ružinov, Zelinárska 6, IČO: 35 849 703, zastúpenej splnomocnenkyňou STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Dunajská 15, IČO: 36 795 038 a 3/ N. C., narodenému XX. A. XXXX, E., Z. A. V. XXX/XX, zastúpenému advokátom JUDr. Dušanom Repákom, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, Krížna 47, o určenie neplatnosti dražby, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13Csp/314/2017, o dovolaní žalovaných 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 20. apríla 2023 sp. zn. 7CoCsp/17/2022, takto

rozhodol:

Dovolania žalovaných 1/ až 3/ o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 3/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 5. novembra 2019 č. k. 13Csp/314/2017-780 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ a 2/ domáhali (po pripustení jej zmeny) určenia neplatnosti dražby osvedčenej notárskou zápisnicou zo 16. júla 2018 č. 290/2018 notárky JUDr. Anny Nagyovej, so sídlom v Nových Zámkoch, Kukučínova 8, ktorá sa konala 16. júla 2018 o 12.00 hod. na notárskom úrade, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území Q. H. M., zapísané v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX, rodinný dom s. č. XXX, postavený na parc. č. CKN XXX/XXX, vrátane pozemkov parc. č. CKN XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 230 m², parc. č. CKN XXX/XXX - ostatné plochy o výmere 348 m², parc. č. CKN XXX/XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 85 m² (ďalej len „dražba“), a žalobcom uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť každému zo žalovaných 1/ až 3/ náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil

ustanovením § 21 ods. 2 a 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“). Vecne dôvodil, že žalobcovia 1/ a 2/ na základe úverovej zmluvy z 18. mája 2011 (ďalej len „úverová zmluva“) čerpali od žalovanej 1/ úver vo výške 66 000 eur. Úverovú zmluvu a záložnú zmluvu z 18. mája 2011 považoval súd prvej inštancie za platné zmluvy, keď vykonaným dokazovaním nemal preukázaný žiadny z dôvodov ich neplatnosti a v prípade úverovej zmluvy nemal preukázanú ani existenciu neprijateľných zmluvných podmienok (ani pokiaľ ide o spracovateľský poplatok vo výške 599 eur). Predmetný úver nie je úverom v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), nepochybne je však potrebné aplikovať ustanovenie § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) ako aj § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Za 12 mesiacov roku 2013 žalobcovia uhradili žalovanej 1/ úhrnom len sumu 2 659,94 eur a so splácaním sa dostali do omeškania. Podmienky pre zosplatenie úveru boli splnené. Neplnením zmluvného záväzku žalobcov zo spotrebiteľskej zmluvy vznikla pohľadávka žalovanej 1/ voči žalobcom zabezpečená záložným právom na základe záložnej zmluvy. Podaním z 2. októbra 2017 žalovaná 1/ oznámila žalobcovi 1/ začatie výkonu záložného práva predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe. Súd prvej inštancie konštatoval, že ku dňu vyhotovenia oznámenia žalovanej 1/ o začatí výkonu záložného práva hodnota splatnej pohľadávky žalovanej 1/ voči žalobcom bez príslušenstva viacnásobne prevyšovala zákonné minimum (2 000 eur) určené v § 3 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách, nedosiahnutie ktorého by bolo prekážkou dražby nehnuteľných vecí. Navyše vyhlásenie žalovanej 1/ podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nepredstavuje „exekučný titul“ pre výkon dražby, ale len jednu z podmienok dražby, pričom predmetné ustanovenie iba ukladá veriteľovi povinnosť prehlásiť určité skutočnosti, k čomu v danom prípade zo strany žalovanej 1/ došlo. Podľa oznámenia o dražbe bola cena predmetu dražby určená znaleckým posudkom vo výške 64 900 eur, bez umožnenia jeho obhliadky znalcom. Pokiaľ k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou došlo za účelom uspokojenia pohľadávky vyčíslennej sumou 65 097,27 eur, bol v danom prípade dodržaný aj princíp proporcionality medzi výškou uspokojovanej pohľadávky a cenou predmetu dražby. Následky nesprístupnenia nehnuteľností žalobcami nemôžu byť v neprospech žalovaných. Žalobcovia v konaní nepreukázali dôvod neplatnosti dražby. Rozhodnutie o trovách konania bolo právne odôvodnené ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a vecne úspechom žalovaných 1/ až 3/ v konaní v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobcu 1/ v poradí druhým rozsudkom z 20. apríla 2023 sp. zn. 7CoCsp/17/2022, po tom ako jeho prvý potvrdzujúci rozsudok z 24. februára 2021 sp. zn. 6CoCsp/18/2020 bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) z 29. marca 2022 sp. zn. 6Cdo/39/2021, podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že dražba je neplatná. Žalobcom 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolací súd, s ohľadom na nedostatky vytýkané mu v zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu (nedostatočné vysporiadanie sa s argumentáciou žalobcu 1/ uvedenou v odvolaní), sa prioritne zaoberal vznesenou námietkou premlčania výkonu záložného práva. Vzhľadom na to, že záložné právo sa nepremlčuje skôr, než zabezpečená pohľadávka, odvolací súd skúmal plynutie premlčacej doby zabezpečovanej pohľadávky a s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že vznesená námietka premlčania nie je dôvodná. Žalovaná 1/ prvýkrát až v oznámení o omeškaní upozornila dlžníka, že v prípade nesplnenia dlhu k 26. júnu 2017 je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť a túto následne vyhlásila k 16. augustu 2017; keď teda záložný veriteľ zaslal oznámenie o začatí výkonu záložného práva 2. októbra 2017, nemožno v žiadnom prípade konštatovať, že by v uvedenom čase už premlčacia doba uplynula. Pokiaľ žalovaná 1/ vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky k 16. augustu 2017 spájala s porušením bodu 8.1. písm. a/ Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery, odvolací súd konštatoval, že tieto produktové obchodné podmienky sa v spise nenachádzajú; aby bolo možné posúdiť, či takýto prípad porušenia skutočne

nastal, bolo povinnosťou žalovanej 1/ tento listinný doklad v konaní predložiť. V prípade predloženia produktových obchodných podmienok v odvolacom konaní by na ne ale odvolací súd v zmysle ustanovenia § 366 písm. d) CSP neprihliadal, pretože ich žalovaná 1/ mohla uplatniť už pred súdom prvej inštancie. I v prípade, ak by táto podmienka bola v zmluve dohodnutá, nebolo by to postačujúce, ale bolo nutné (z dôvodu, že ide o zmluvu spotrebiteľskú) dodržať pri vyhlásení okamžitej splatnosti úveru aj ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Veriteľ pristúpil k zosplatneniu pohľadávky už 16. augusta 2017, teda v lehote kratšej ako tri mesiace od omeškania splátky k 26. júnu 2017. Naviac, veriteľ musí preukázať, že upozornenie na možnosť zosplatnenia dlhu alebo vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru doručil do dispozičnej sféry dlžníka; žalovaná 1/ však v priebehu celého konania nepreukázala, že by upozornenie z 26. júna 2017 žalobcom 1/ a 2/ doručila, preto podmienky pre zosplatnenie dlhu neboli splnené. Ak teda navrhovateľ dražby v zmysle ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách vyhlásil, že splatnosť dlhu nastala, toto jeho vyhlásenie nezodpovedá zistenému skutkovému stavu a skutočnosť, že žalovaná 1/ platným spôsobom nevyhlásila okamžitú splatnosť úveru, znamená, že jednostranným právnym úkonom veriteľa nedošlo k modifikácii zročnosti poskytnutého úveru a žalobcovia naďalej musia úver splácať spôsobom dohodnutým v zmluve (splátkami). Následkom porušenia ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách je určenie neplatnosti dražby. Rozhodnutie o trovách konania právne odôvodnil ustanovením § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a vecne plným úspechom žalobcov 1/ a 2/ v konaní.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolania žalovaní 1/ až 3/.

4. Žalovaná 1/ (ďalej aj len „dovolateľka 1/“) dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, eventuálne zmeniť rozsudok odvolacieho súdu a odvolanie žalobcu 1/ odmietnuť. Okrem obsiahlej citácie všeobecných teoretických východísk zaoberajúcich sa definíciou spravodlivého súdneho konania odvolaciemu súdu vytykala, že po zrušení jeho prvého rozhodnutia dovolacím súdom rozhodoval bez akéhokoľvek oznámenia vo vzťahu k diametrálnej zmene ako skutkového stavu, tak i právneho posúdenia (oproti svojmu predchádzajúcemu potvrdzujúcemu rozhodnutiu), čím sa vydané rozhodnutie stalo prekvapivým. Jediným dôvodom zrušenia predchádzajúceho rozsudku odvolacieho súdu bol výlučne nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku (správnosťou právnych záverov sa dovolací súd nezoberal) a odvolací súd sa tak mylne snaží navodiť dojem, ako keby mu dovolací súd uložil záväzný právny názor ohľadom dokazovania, či iného meritórneho postupu (ako sa to snaží naznačovať v odseku 12 a nasl. napadnutého rozhodnutia); je vylúčené, aby sa účastníci mali vyjadrovať k použitiu iného právneho predpisu, ktorého aplikácia by mala viesť k zmene právneho posúdenia (čo je niečo iné, ako doplnenie odôvodnenia už posúdeného). Je tiež nesprávne tvrdenie odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie sa doposiaľ vznesenou námietkou premĺčania nezaoberal, navyše je toto tvrdenie i zmätočné (súd dospel k dvom vzájomne sa vylučujúcim záverom), pretože v prvom rozhodnutí odvolacieho súdu sa uvádza, že otázkou premĺčania sa súd prvej inštancie zaoberal v uznesení z 19. decembra 2017, ktorým zamietol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia a v ktorom uviedol, že premĺčacia doba podľa § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka neuplynula. Ak ohľadne dôvodov neplatnosti dražby súd prvej inštancie uviedol, že žiadne relevantné dôvody neboli ani len tvrdené, to vylučuje možnosť relevantného skutkového zisťovania, pretože na to, aby sa niečo stalo relevantným skutkovým zistením, musí byť najskôr relevantne tvrdené. Odvolací súd použil skutkové zistenia, ktoré neboli skutkovými zisteniami z relevantného skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie; ak sa odvoláva na to, že súčasťou spisu nie sú, napr. všeobecné obchodné podmienky alebo úverové podmienky, je to nové skutkové zistenie, a ak uvádza, že žalovaná 1/ vyzývala žalobcov, že sú v omeškaní ku dňu 26. júna 2017, avšak svoje právo neuplatnila v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka, je to opäť nové skutkové zistenie, bez toho, aby súd vykonal akýkoľvek postup k zisťovaniu skutkového stavu. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na úplne odlišných skutkových i právnych záveroch ako súd prvej inštancie, pričom strana nemala možnosť sa k uvedenému vyjadriť, či uvedené namietat', resp. navrhovať dôkazy. Odvolací súd svoje rozhodnutie

založil na aplikácii § 53 ods. 9, § 565 a § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka, zatiaľ čo súd prvej inštancie uvedené neaplikoval, keďže sa zaoberal iba námietkami podľa ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách. Súd vôbec nevyzval na vyjadrenie k použitiu konkrétnych, presne špecifikovaných noriem týkajúcich sa premlčania, iba na vyjadrenie sa k nejakej námietke premlčania, čo je v rozpore s ustanovením § 382 CSP. Nesprávne právne posúdenie dovolateľka 1/ videla v tom, že napadnuté rozhodnutie, resp. možnosť jeho vydania, záviselo o. i. od riešenia otázky, či možno vydať zákonné rozhodnutie v odvolacom konaní za situácie, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie na aplikácii právnej normy, ktorá je základom pre zmeňujúce rozhodnutie a zároveň nevyzve stranu sporu na vyjadrenie sa k aplikácii takéhoto ustanovenia, pričom odvolací súd rozhodol nesprávne, keď na túto otázku odpovedal kladne. Dovolateľka 1/ namietala nesprávny postup odvolacieho súdu, keď prejednal odvolanie žalobcu 1/, v ktorom nebol uplatnený žiaden zákonný odvolací dôvod (takým dôvodom nie je nesprávne zistený skutkový stav veci). Ak nebol riadne uplatnený odvolací dôvod, nemôžu byť relevantné ani žiadne iné tvrdenia z odvolania a odvolací súd mal odvolanie odmietnuť podľa § 386 písm. d) CSP. Táto vada zakladá nielen prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ale aj podľa ustanovenia § 420 písm. a) až d) CSP (čo dovolateľka 1/ namietala z opatrnosti). Je totiž v zmysle ustanovenia § 420 písm. a) CSP mimo právomoci odvolacieho súdu meritórne rozhodovať o odvolaní, ak nebol uplatnený žiaden zákonný odvolací dôvod, v zmysle ustanovenia § 420 písm. b) CSP ak odvolateľ nepodal riadne odvolanie, prípadne ho nepodal vôbec (žalobkyňa 2/), nemá procesnú subjektivitu pre odvolacie konanie a rovnako tiež v zmysle ustanovenia § 420 písm. c) CSP nemohol konať pred súdom v plnom rozsahu, a v zmysle ustanovenia § 420 písm. d) CSP ak odvolateľ nepodal riadne odvolanie, prípadne ho nepodal vôbec, rozhodnutie súdu prvej inštancie nadobudlo právoplatnosť a nemohlo o ňom byť konané v odvolacom konaní. Odvolací súd tiež pochybil v tom, že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil; svoj právny záver nezdôvodnil zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy a nevysporiadal sa s námietkami vznesenými počas konania žalovanou 1/. Odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal so svojím predchádzajúcim rozhodnutím, jeho obsahom a výsledkom. Dovolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení nespochybnil právne posúdenie veci odvolacím súdom, preto bol odvolací súd povinný rešpektovať právny názor vyslovený vo svojom skoršom rozhodnutí. Odvolací súd sa nevysporiadal s námietkou, že žalobkyňa 2/ už nie je účastníkom konania, pretože nepreukázala, že je subjektom enumerovaným v ustanovení § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách, takže netvorila spolu so žalobcom 1/ nerozlučné spoločenstvo, a keďže nepodala odvolanie a ani dovolanie, je vo vzťahu k nej vec právoplatne skončená. Odvolací súd nereagoval na argumentáciu, že určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby môže byť uplatnené výlučne osobitnou žalobou podľa ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, čo sa však v tomto prípade nestalo, pričom takáto žaloba musí byť podaná v trojmesačnej prekluzívnej lehote a na preklúzii sa prihliada z úradnej povinnosti. Odvolací súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že nie je podstatné, či došlo k mimoriadnemu zosplatneniu v rámci predmetného úverového vzťahu, ale dôležité je to, či tu existuje platný a nesplatený dlh dlžníka. Rozhodnutie odvolacieho súdu ohľadom ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách je v priamom rozpore so závermi plenárneho rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. Pl. ÚS 23/2014, podľa ktorého „vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, sume a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, nie je dôvodom, pre ktorý sa dobrovoľná dražba vykonáva, ale iba jedným z jej predpokladov. Preto § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nepredstavuje „exekučný titul“ pre výkon dražby, ale iba jednu z podmienok dražby, pričom predmetné ustanovenie neopravňuje veriteľa realizovať dobrovoľnú dražbu, ale iba mu ukladá povinnosť prehlásiť určité skutočnosti“. Odvolací súd sa nevysporiadal s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, v zmysle ktorej sa pri spotrebiteľských vzťahoch ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka vôbec nepoužije a uplatní sa ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka.

5. Žalovaná 2/ (ďalej aj len „dovolateľka 2/“) dovolanie odôvodnila ustanovením § 420 písm. f) CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala porušenie princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, legitímnych očakávaní, viazanosti odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi odvolania, a viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu. Odvolací súd rozhodol nad rámec

žalobcom 1/ uplatnených odvolacích dôvodov, pričom nerešpektoval skutkové zistenia súdu prvej inštancie. Pokiaľ dovolací súd v zrušujúcom uznesení neposudzoval právne otázky, vyslovil len názor o nedostatku odôvodnenia vo vzťahu k odvolacím námietkam, založil tým legitímne očakávania strán sporu vo vzťahu k ďalšiemu postupu odvolacieho súdu. Napadnuté rozhodnutie je prioritne založené na porušení ustanovení § 53 ods. 9, § 565 a § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z čoho následne odvolací súd odvodil porušenie ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, avšak počas celého konania žalobcovia neprodukovali jediný dôkaz smerujúci k uvedenému záveru, dokazovanie súdu prvej inštancie nebolo vedené týmto smerom, a preto ani žalovaní nemali možnosť produkovať dôkazy. Pri aplikácii uvedených noriem odvolací súd nedodržiaval postup podľa ustanovenia § 382 CSP; žalovaní nemali vo svojom procesnom postavení možnosť postup odvolacieho súdu namietat' a uplatňovať prostriedky procesnej obrany. Je v rozpore s legitímnymi očakávaniami, pokiaľ sa v konaní o určenie neplatnosti dražby podľa ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách má dokazovať oboznámenie sa dlžníkov s produktovými a úverovými podmienkami banky a rovnako tak splnenie povinnosti veriteľa doručiť listiny adresované dlžníkom. Konanie o neplatnosť dražby nie je konaním s ochranou slabšej strany, nie je konaním spotrebiteľským. Žalobcovia počas celého súdneho konania pred súdom prvej inštancie netvrdili, že splatnosť pohľadávky nenastala, ani žeby im žalovaná 1/ nedoručila upozornenia, resp. oznámenie o mimoriadnej splatnosti, preto žiaden zo žalovaných nebol povinný predkladať akékoľvek dôkazy v tomto smere. Okrem uvedeného žalovaná 2/ namietala, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny, nakoľko je založený na zjavných protirečivých dôvodoch a popiera pravidlá formálnej a právnej logiky. Odvolací súd totiž ohľadne pohľadávky, pre ktorú sa realizovala dražba, ustálil, že premlčacia doba neuplynula (odsek 21 rozsudku), čo je v priamom rozpore s jeho záverom, že pohľadávka, pre ktorú sa realizovala dražba, nie je splatná (odsek 27 rozsudku). Ak splatnosť dlhu nenastala, logicky nemohlo dôjsť ani k premlčaniu, nie však z dôvodu, ktorý odvolací súd uvádza v bodoch 12 až 21 napadnutého rozsudku.

6. Žalovaný 3/ (ďalej aj len „dovolateľ 3/“) dovolanie odôvodnil ustanovením § 420 písm. d) CSP, t. j. právoplatným rozhodnutím, resp. prv začatým konaním v tej istej veci, ustanovením § 420 písm. f) CSP, t. j. nesprávnym procesným postupom súdu znemožňujúcim strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom v otázke, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Navrhol tiež odložiť právoplatnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Namietal, že v tejto veci už skôr právoplatne rozhodol odvolací súd rozsudkom z 24. februára 2021 sp. zn. 6CoCsp/18/2020, preto je prípustné dovolanie podľa ustanovenia § 420 písm. d) CSP. Nesprávne právne posúdenie veci videl v závere odvolacieho súdu, že porušenie ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, keď navrhovateľ dražby vo vyhlásení uviedol nesprávnu informáciu o splatnosti pohľadávky, má za následok neplatnosť dražby. Nesprávnosť vyhlásenia navrhovateľa dražby podľa ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nemá za následok neplatnosť dobrovoľnej dražby, ale výlučne osobitnú zodpovednosť navrhovateľa dražby za nesprávnosť tohto vyhlásenia (ustanovenie § 33 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách zakotvuje právo predchádzajúceho vlastníka na náhradu škody). Namietal porušenie práva na spravodlivý proces, keďže odvolací súd rozhodol o neplatnosti dražby aj v prípade, keď právo žalobcov bolo prekludované; k právoplatnému pripusteniu zmeny žaloby došlo totiž až po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby. S poukazom na uznesenie najvyššieho súdu zo 16. decembra 2010 sp. zn. 3Cdo/186/2010 uviedol, že o neplatnosti dražby nemôže súd rozhodovať v inom konaní, dokonca v konaní iniciovanom pred konaním samotnej dražby. Navyše, žalobcovia nenechali len žalobu, ale rozširovali aj okruh žalovaných o osobu žalovaného 3/. S poukazom na ustanovenie § 79 CSP (keď hmotnoprávne účinky pristúpenia ďalšieho subjektu do konania nastávajú okamihom právoplatnosti uznesenia o pripustení subjektu do konania) v spojení s ustanovením § 21 ods. 4 zákona o dobrovoľných dražbách (ktoré stanovuje účastníkov konania na strane žalovaných) bola teda žaloba riadne podaná najskôr v novembri 2018 (po právoplatnom pripustení vstupu žalovaného 3/ do konania), čo bolo po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o neplatnosť dražby. K porušeniu práva na spravodlivý súdny proces došlo aj tým, že dovolací súd neodmietol, resp. nezamietol dovolanie žalobcu 1/ podané proti prvému rozsudku odvolacieho súdu, a to vzhľadom na skutočnosť, že dovolanie

nepodala žalobkyňa 2/ ako jedna z nerozlučných procesných spoločníkov (čoho dôsledkom bola zároveň absencia povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní); procesné postavenie nerozlučných spoločníkov (žalobcov 1/ a 2/) sa totiž automaticky nepremieta i do dovolacieho konania. Dovolateľ 3/ namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, keď aj napriek jednoznačným záverom dovolacieho súdu v zrušujúcom uznesení sa odvolací súd opätovne nevysporiadal s tvrdeniami žalobcu 1/ vo vzťahu k ohodnoteniu nehnuteľnosti. Odvolací súd zasiahol do práva žalovaného 3/ na spravodlivý proces tiež tým, že sa odchýlil od predchádzajúcej rozhodovacej praxe súdov, podľa ktorej nesprávna informácia o výške pohľadávky, resp. o okamihu jej splatnosti vo vyhlásení navrhovateľa dražby nemá za následok neplatnosť dobrovoľnej dražby, ale výlučne objektívnu zodpovednosť navrhovateľa dražby za škodu. Prijatím iného právneho názoru bez výslovného pokynu dovolacieho súdu (a bez zmeny skutkového alebo právneho stavu) odvolací súd konal v rozpore so zásadnou predvídateľnosťou súdnych rozhodnutí.

7. Žalobcovia 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniám nesúhlasili s argumentáciou žalovaných a navrhli dovolania ako neprípustné odmietnuť, resp. ako nedôvodné zamietnuť.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie/a podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolania žalovaných 1/ až 3/ je potrebné odmietnuť.

9. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom vytýkaná tzv. zmätočnosťná vada (§ 431 ods. 1 CSP) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP); v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 CSP je potom dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Žalovaní 1/ až 3/ vyvodzovali prípustnosť svojho dovolania najmä z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a žalovaný 3/ i z ust. § 421 ods. 1 CSP [pozn.: žalovaná 1/ relevantnú dovoláciu otázku nevymedžila; otázka vo vzťahu k aplikácii § 382 CSP bola posudzovaná v rámci prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP]. Dovolací súd, vychádzajúci z konštrukcie dovolacieho konania v podmienkach aktuálnej právnej úpravy civilného sporového procesu a tiež z ostatného záveru veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu o prípustnosti kumulácie dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP (v tejto súvislosti porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018 sp. zn. 1VCdo/1/2018), preto pristúpil ku skúmaniu existencie dovolacích dôvodov (a tiež dôvodov prípustnosti dovolania), uplatnených dovolaním v tejto veci, podľa chronológie priradenej im ustanoveniami zákona, ktorého sú súčasťou.

11. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. K dovolaniu žalovanej 1/ je ale potrebné uviesť, že toto hraničilo s nepreskúmateľnosťou podania, keď

žalovaná 1/ v neprimerane rozsiahlom, neprehľadnom a miestami i protirečivom podaní (počet strán 64) napadla rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré bolo jasné, stručné a zrozumiteľné (teda nebola potreba reagovať na rozsiahlu argumentáciu, táto je uvedená na stranách 7 až 12 odôvodnenia, t. j. 6 strán). Kvantita nie je vždy zárukou kvality. O porozumení problematiky svedčí to, keď dovolanie výstižne popíše nedostatky konania a rozhodnutia, a nie to, keď dovolanie je plné bezobsažného, všeobecného a niekedy aj veci sa netýkajúceho opisu skutočností a citácií. V dovolacom konaní je podmienka povinného zastúpenia strany advokátom, z čoho pramení očakávanie istej odbornosti (a schopnosti vystihnúť podstatu) a ochrany práv strany v spore. V snahe pochopiť podanie spísané advokátom by samotná strana (klient) strávila niekoľko hodín len jeho čítaním (nehovoriac o protistrane, ktorá chce na takéto podanie reagovať). Najvyšší súd však vyabstrahoval z tohto dovolania relevantné námietky.

14. Námietky žalovaných 1/ až 3/ uvedené v dovolaní dovolací súd posúdil spoločne, nakoľko vo väčšine sa tieto prekrývali.

15. Vadu podľa § 420 písm. f) CSP videli dovolatelia najmä v tom, že došlo k zmene právneho posúdenia (oproti svojmu predchádzajúcemu potvrdzujúcemu rozhodnutiu), čím sa vydané rozhodnutie stalo prekvapivým. Ďalej namietali nedodržanie postupu podľa ust. § 382 CSP.

16. Podľa § 384 ods. 1 až 4 CSP ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonal súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366. Aj bez návrhu môže odvolací súd vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že v zrušujúcom uznesení najvyšší súd vytkol odvolaciemu súdu nedostatočné vysporiadanie sa s argumentáciou žalobcu 1/ uvedenou v odvolaní, na čo odvolací súd po vrátení mu veci na ďalšie konanie nariadil pojednávanie 20. apríla 2023 a v potrebnom rozsahu zopakoval dokazovanie (zamerané na listiny vo vzťahu k zosplatneniu pohľadávky). Odvolací súd v zmysle pokynu dovolacieho súdu postupoval, nie je mu čo vytknúť (keď pri vysporiadaní sa s odvolacou argumentáciou žalobcu 1/ dospel k záveru, že je potrebné zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, bol správny postup nariadiť pojednávanie) a svoje rozhodnutie i náležite a vyčerpávajúco odôvodnil.

18. Odvolací súd svoj skorší právny názor môže zmeniť (pozn.: v danom prípade došlo k prehodnoteniu vyhlásenia podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách a jeho vplyvu na platnosť dražby). Odvolací súd nepostupuje v rozpore s procesnými predpismi, ak svoj predchádzajúci vo veci vyslovený právny názor zmení (porov. III ÚS 95/2020).

19. Je pravdou, že odvolací súd prehodnotil svoj pôvodný právny názor (pozn.: najvyšší súd vo vzťahu k veci samej právny názor nevyslovil), pričom ani v tomto smere nie je odvolaciemu súdu čo vyčítať. Pre úplnosť sa dodáva, že odvolací súd postupoval podľa judikatúry najvyššieho súdu a v súlade s ňou (hoci ju necitoval) rozhodol. Najvyšší súd dodáva, že opodstatneným dôvodom prehodnotenia právneho názoru môže byť okrem iného ovplyvnenie praxe nižších súdov judikatúrou najvyššieho súdu alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky.

20. Ak si odvolací súd uvedomí, že by nebolo legitímne a ústavne akceptovateľné, aby zotrval na právnom názore, o nesprávnosti ktorého sa medzitým presvedčil, môže svoj právny názor zmeniť (porov. napr. ods. 21 uznesenia najvyššieho súdu z 11. decembra 2024 sp. zn. ICdo/163/2023).

21. Pokiaľ ide o ust. § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, vo vzťahu k nemu bolo prijaté rozhodnutie najvyšším súdom, a toto bolo neskôr i publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (R 75/2023). Podľa uvedeného rozhodnutia ak záložný veriteľ vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách uplatní pohľadávku, ktorej pravosť je spochybňovaná existenciou neprijateľných zmluvných podmienok s ňou súvisiacich,

súd je povinný tieto v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby skúmať (uznesenie najvyššieho súdu z 23. februára 2022 sp. zn. 4Cdo/149/2020).

22. Najvyšší súd sa nestotožňuje s dovolateľmi, že rozhodnutie sa stalo prekvapivým, pretože po zrušení skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu (z dôvodu nedostatku jeho odôvodnenia) nie je vylúčené, že odvolací súd môže prehodnotiť svoje skoršie rozhodnutie, či už v dôsledku vysporiadania sa s opomenutou argumentáciou odvolateľa alebo z iných vyššie priblížených dôvodov (napr. zmena judikatúry). Dôležité však je, že odvolací súd nariadil pojednávanie, kde mali strany sporu možnosť reagovať a vyjadriť sa. V danom prípade reagovala, napr. žalovaná 1/ prostredníctvom svojho zástupcu a vyjadrila sa k výkladu ust. § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách s tým, že i nepravdivé vyhlásenie nemá vplyv na platnosť dražby. Je zrejmé, že táto otázka bola riešená na pojednávaní, preto záver odvolacieho súdu k výkladu ust. § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách nemohol byť prekvapivým. Žalobca 1/ dal na pojednávaní do pozornosti odvolaciemu súdu rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/149/2020. Vyjadriť sa mohli všetci prítomní na pojednávaní, teda i žalovaná 2/, žalovaný 3/, resp. ich právni zástupcovia. Zmenu názoru odvolacieho súdu v súlade s rozhodnutím najvyššieho súdu, na ktoré bolo žalobcom 1/ na pojednávaní výslovne poukazované, nemožno považovať za prekvapivú.

23. Najvyšší súd nepovažuje za dôvodnú ani dovoláciu námietku týkajúcu sa nedodržania postupu podľa ust. § 382 CSP.

24. Podľa § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

25. Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky R 48/2020 (uznesenie najvyššieho súdu z 26. februára 2019 sp. zn. 3Obdo/1/2019) postup odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 382 CSP sa týka výlučne hmotnoprávneho posúdenia a prichádza do úvahy v prípade, ak odvolací súd dospeje k záveru, že žalovaný nárok treba posúdiť podľa iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia. Zároveň musí byť „nové“ ustanovenie právneho predpisu pre vec rozhodujúce. O „nové“ ustanovenie právneho predpisu nejde vtedy, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania, napr. v skoršom rozhodnutí súdu prvej inštancie (zrušenom na základe použitia opravných prostriedkov), alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, ak pri svojom rozhodovaní použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, ak sa aplikácie tohto ustanovenia domáhala niektorá zo strán sporu, či už v priebehu prvoinštančného konania, alebo v odvolacom konaní, a druhá strana sporu mala procesnú možnosť sa k tomu vyjadriť (porov. i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 501/2019, ktorým bola ústavná sťažnosť proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu ako zjavne neopodstatnená odmietnutá).

26. V danej veci bol pre rozhodnutie odvolacieho súdu smerodajný výklad ust. § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách (v spojitosti s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) v kontexte následkov na platnosť dobrovoľnej dražby (§ 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách).

27. V danej veci žalobca 1/ vo svojom odvolaní namietal nesprávnosť údajov uvedených vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, takže povinnosť vyzvať stranu na aplikáciu tohto ustanovenia nebola namieste (viď ods. 25 tohto uznesenia). To isté platí i o ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pretože nimi sa už zaoberal súd prvej inštancie v ods. 16 a 45 odôvodnenia rozsudku.

28. Argumentáciou dovolateľov týkajúcou sa napr. premlčania, resp. iných otázok, by bolo podľa

dovolacieho súdu nadbytočné sa zaoberať, vzhľadom k tomu, že rozhodnutie odvolacieho súdu stálo na ust. § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách v spojitosti s ust. § 21 ods. 2 toho istého zákona.

29. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súd vychádzal (po zopakovaní dokazovania v potrebnom rozsahu), akými úvahami sa riadil a aké závery zaujal vo vzťahu k právnemu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie podrobne, spôsobom zodpovedajúcim zákonu (bližšie odsek 2 tohto uznesenia). S potrebnou presvedčivosťou vysvetlil tak všeobecné právne úvahy, ktoré mal na zreteli pri rozhodovaní, ako aj individuálne okolnosti preskúmaného prípadu, ktoré boli preukázané dokazovaním. Jeho rozhodnutie nie je možné považovať za nedostatočné, resp. nepreskúmateľné.

30. Dovolací súd dopĺňa, že všeobecný súd navyše nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

31. Nevysporiadanie sa s námietkou zákonnej lehoty na podanie žaloby nebolo potrebné, nakoľko táto otázka nebola predmetom odvolacieho konania, a preto odvolací súd nemal dôvod zákonnú lehotu riešiť (s touto sa dostatočne presvedčivo vysporiadal súd prvej inštancie, vid' ods. 39 odôvodnenia jeho rozsudku). Nemôže obstať ani argumentácia žalovaných ohľadom nedostatočného vysporiadania sa s odvolacími námietkami žalobcu 1/, pretože táto námietka patrí jemu a nie je zrejmé, v čom malo byť porušené právo žalovaných (pozn.: dôvod na vyhovieť žalobe bol jeden, tento z pohľadu dostatočnosti odôvodnenia ani namietaný nebol, preto nie je relevantná zvyšná argumentácia, ktorá dôvod neplatnosti dražby nezakladala).

32. Za procesnú vadu konania uvedenú v § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov.

33. Ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti (R 24/2017).

34. Námietky žalovaných po materiálnej stránke smerujú k spochybneniu procesu hodnotenia dôkazov v konaní a správnosti záverov, ku ktorým dospeli sudy.

35. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

36. Prípustnosť dovolania žalovaných 1/ až 3/ z ust. § 420 písm. f) CSP nevyplýva.

37. K ďalším námietkam (napr. procesná subjektivita žalobkyne 2/ alebo námietka už právoplatne rozhodnutej veci) dovolací súd už uvedenie len toľko, že ak dovolateľ zrozumiteľne nekonkretizuje v čom mali spočívať iné vady podľa § 420 CSP, dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 CSP. Možno sa len domnievať, že žalovaní namietali, hoci je to úplne nelogické, právoplatnosť rozhodnutia, ktoré bolo najvyšším súdom zrušené (pozn.: dovolaním sa napáda len právoplatné rozhodnutie). Nie je zrozumiteľná ani argumentácia dovolateľov týkajúca sa právoplatnosti rozhodnutia o určení neplatnosti dražby vo vzťahu len k jednému žalobcovi.

38. Žalovaná 3/ dovolanie odôvodnila i nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom. Pokiaľ ide o dovolania žalovaných 1/ a 2/, tu dovolací súd nevyabstrahoval žiadnu relevantnú otázku, na ktorej by rozhodnutie odvolacieho súdu stálo.

39. Právna otázka podľa § 421 CSP a dovolací dôvod (nesprávne právne posúdenie) podľa § 432 CSP sú „spojené nádoby“, preto najvyšší súd nemôže posudzovať prípustnosť dovolania striktne len na základe toho, ako dovolateľ túto prípustnosť formálne vymedzil na konkrétnom riadku svojho podania. Je potrebné brať do úvahy aj dovolací dôvod, vyabstrahovať z neho právnu otázku podľa § 421 CSP a až následne možno posúdiť, či od tejto otázky záviselo napadnuté rozhodnutie a či ide o otázku, ktorá napĺňa niektoré z písmen a) až c) v § 421 ods. 1 CSP (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. júna 2020 sp. zn. I. ÚS 336/2019).

40. Konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa pri jej riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) CSP], alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP] alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne [§ 421 ods. 1 písm. c) CSP]. Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí, nie už tým, pod ktoré písmeno ustanovenie § 421 CSP ju podradí (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/47/2019).

41. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine alebo iného predpisu považovaného za súčasť tzv. hmotného práva), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť pritom o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napádané dovolaním (ktoré by pri inom riešení otázky vyznelo inak). Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je pritom rozhodujúci subjektívny názor strany sporu/účastníka konania, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver odvolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní. Za otázku relevantnú v zmysle § 421 ods. 1 CSP nemožno považovať ani otázku, ktorá je riešená priamo textom príslušnej právnej normy.

42. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii

právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania v CSP (tu pozri napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018 a 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku, relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, pretože zákonodarca túto povinnosť (sformulovať právnu otázku a presvedčiť o jej významnosti) ukladá dovolateľovi.

43. Len dovolateľka 3/ v danom prípade vymedzila právnu otázku, a to, či nesprávne vyhlásenie navrhovateľa dražby podľa ust. § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách má za následok neplatnosť dobrovoľnej dražby. Túto otázku pokladala za neriešenú.

44. Najvyšší súd však predmetnú otázku riešil už v rozhodnutí z 23. februára 2022 sp. zn. 4Cdo/149/2020, ktoré je použiteľné i na tento prípad a podľa ktorého ak záložný veriteľ vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách uplatní pohľadávku, ktorej pravosť je spochybňovaná existenciou neprijateľných zmluvných podmienok s ňou súvisiacich, súd je povinný tieto v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby skúmať (uznesenie najvyššieho súdu z 23. februára 2022 sp. zn. 4Cdo/149/2020).

45. V tomto rozhodnutí najvyšší súd ďalej konštatoval, že záložný veriteľ ako navrhovateľ dražby musí v zmysle § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách v zmluve o vykonaní dražby uviesť dôvod konania dražby, a okrem vyhlásenia, že predmet dražby je možné dražiť, musí vyhlásiť aj špecifikáciu pohľadávky, ktorá je dôvodom výkonu dobrovoľnej dražby, a to v rozsahu: pravosť, výška a splatnosť (§ 16 ods. 3). Ak teda dražbu navrhuje záložný veriteľ, je povinný vyhlásiť, že jeho nesplnená pohľadávka, na základe ktorej si uplatňuje výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby, je pravá, splatná a v uvedenej výške.

46. Konečný záver najvyššieho súdu vyslovený v predmetnom uznesení je, že keď veriteľ uplatní pohľadávku, ktorá neexistuje, spôsobuje to porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách zakotvujúce možnosť domáhať sa neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 cit. zákona, pretože týmto neprípustným spôsobom dochádza k porušeniu práv dlžníka (resp. záložcu), od ktorého veriteľ prostredníctvom dobrovoľnej dražby vymáha aj nároky bez právneho základu.

47. K nesprávnemu posúdeniu odvolacím súdom preto nedošlo. Rozhodnutie odvolacieho súdu je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

48. Keďže táto otázka riešená už bola, prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP nevyplyva a nevyplyva ani z ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože odvolací súd sa od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu neodklonil.

49. Najvyšší súd preto dovolania žalovaných 1/ až 3/ podľa ustanovenia § 447 písm. c) a f) CSP (ako neprípustné a pre nevymedzenie dovolacích dôvodov v zmysle CSP) odmietol.

50. Výsledok takto skončeného dovolacieho konania zavinili žalovaní 1/ až 3/ (§ 256 ods. 1 CSP per analogiam) a žalobcom 1/ a 2/ vznikol voči nim nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

51. V zmysle § 444 ods. 2 CSP ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh (ktorý bol v rámci dovolacieho konania podaný) odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre odloženie právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 2 CSP a v súlade s ustálenou predchádzajúcou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

52. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.